

ΕΘΝΙΚΟΘΕΑΤΡΟ

Αγίου Κωνσταντίνου 22-24
104 37 ΑθήναΤ. 210 5288100
F. 210 5234016n.te@t.gr
www.nt.gr

Αξιότιμε Πρόεδρε, Αξιότιμε Γενικό Γραμματέα του Δ.Σ. του ΣΕΗ,

Διαβάσαμε πολύ προσεκτικά την επιστολή σας και θα θέλαμε να σημειώσουμε τα εξής προς αποκατάσταση της ακρίβειας όσων αναφέρονται σε αυτή αλλά και προς χάρη της πλήρους ενημέρωσης των μελών του ΣΕΗ:

- Η ανακοίνωση που αναρτήθηκε από το Εθνικό Θέατρο αποτελεί μία ενέργεια διαφάνειας και ανοικτών διαδικασιών του Οργανισμού. Είναι μία πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος, που συντάχθηκε σύμφωνα με το καλλιτεχνικό όραμα των σκηνοθετών. Εκείνοι έχουν την αποκλειστική αισθητική ευθύνη της δημιουργίας τους και εκείνοι θέτουν τα κριτήρια με βάση τα οποία επιλέγονται οι ηθοποιοί που θα παίξουν σε αυτή.
- Η καλλιτεχνική διεύθυνση κάθε φορά, και σε κάθε περίπτωση η τρέχουσα, πολλώ μάλλον η διοίκηση δεν έχουν απολύτως καμία ανάμιξη στα κριτήρια επιλογής που θέτει ο σκηνοθέτης για τις ακροάσεις. Αντιθέτως, πάντοτε σέβεται και υποστηρίζει τα ειδικά καλλιτεχνικά κριτήρια που τίθενται από εκείνον και που εκπληρώνουν τη σκηνοθετική του σύλληψη. Υπεύθυνο δε για την οργάνωση και την υλοποίηση της ακρόασης είναι το Γραφείο Σκηνης, πάντα σε συνεννόηση και συνεργασία με τον σκηνοθέτη και με σεβασμό προς όλους τους συμμετέχοντες. Ο θεσμός «Εθνικό Θέατρο» είναι εκεί τόσο με το κύρος του ως δημόσιου φορέα όσο και με τους ανθρώπους του στις διοικητικές και νομικές υπηρεσίες, εξασφαλίζοντας πάντοτε να μην καταπατούνται τα βασικά δικαιώματα και να μη θίγεται η προσωπικότητα των υποψηφίων κατά τις ακροάσεις.
- Το Εθνικό Θέατρο διενεργεί κάθε χρόνο ακροάσεις, και ενδεικτικά αναφέρονται ορισμένα από τα κριτήρια που έχουν τεθεί από σκηνοθέτες στο παρελθόν: πολύ καλή γνώση της γαλλικής γλώσσας, ακροβατικές δεξιότητες, γνώσεις θεάτρου του δρόμου και ζογκλέρ, συγκεκριμένα σωματικά χαρακτηριστικά (εύσωμες γυναίκες, πολύ ψηλοί άντρες, ανοιχτόχρωμα χαρακτηριστικά, κ.ά.), γνώσεις χάλκινου πνευστού, γνώση κρουστών, χρήση μουσικού οργάνου και ανάγνωση παρτιτούρας, συγκεκριμένη φωνητική γκάμα, ιδιαίτερα νεανική εμφάνιση, χορευτικές ικανότητες, καλή φυσική κατάσταση, κ.π.ά. Τα δε ηλικιακά όρια ως επί το πλείστον αφορούν και εξυπηρετούν νέους ηθοποιούς, ώστε οι σκηνοθέτες να γνωρίσουν και να αντλήσουν από το «νέο αίμα» του επαγγέλματος, ενώ έχουν γίνει και ακροάσεις χωρίς κανένα ηλικιακό όριο. Όπως είναι φανερό από τα παραπάνω «προβάδισμα» στις ακροάσεις του Εθνικού Θεάτρου παίρνει τότε η μία και τότε η άλλη ομάδα χαρακτηριστικών και δεξιοτήτων, ανάλογα με τις εκάστοτε καλλιτεχνικής φύσεως ανάγκες που ανακύπτουν από τη σκηνοθετική σύλληψη και το ίδιο το θεατρικό έργο προκειμένου για την σκηνική του αναβίβαση. (Ανακοινώσεις για ακροάσεις των τελευταίων ετών βρίσκονται αναρτημένες στην ιστοσελίδα του Εθνικού Θεάτρου.)

- Ως προς τις συγκεκριμένες ακροάσεις, αμφότεροι οι σκηνοθέτες αναζητούν ηθοποιούς ερμηνευτικής ηλικίας περίπου στα 35 ο πρώτος και περίπου στα 30 ο δεύτερος. Ωστόσο, ο όρος «ερμηνευτική ηλικία» δεν αφήνει λιγότερους ηθοποιούς απ' έξω, ιδίως όσους μοιάζουν μικρότεροι ή μεγαλύτεροι από τη βιολογική ηλικία τους. Προκειμένου, λοιπόν, για την αποφυγή υποκειμενικών και προσωπικών κρίσεων, προτάθηκε ως το πλέον αντικειμενικό κριτήριο η βιολογική ηλικία, δηλαδή άντρες μεταξύ 25 και 40 ετών και γυναίκες μεταξύ 25 και 35 ετών.
- Πράγματι, δυστυχώς, η εκπαίδευση του ηθοποιού στις δραματικές σχολές δεν προβλέπει την εκμάθηση μουσικού οργάνου, και ακόμη δυστυχέστερα η δραματική σχολή δεν αποτελεί εκ των ουκ άνευ όρο για την άσκηση του επαγγέλματος του ηθοποιού και ως εκ τούτου για τη συμμετοχή του σε ακροάσεις. Ωστόσο, πολλοί ηθοποιοί έχουν λάβει μουσική εκπαίδευση ή από αυτοδιδασκαλία γνωρίζουν ένα ή περισσότερα μουσικά όργανα και συμπληρώνουν τη σκηνική παρουσία τους με αυτό, συχνά μάλιστα το προτείνουν οι ίδιοι στους σκηνοθέτες τους. Θα θέλαμε, όμως, να τονίσουμε ακόμη μία φορά, ότι η ανακοίνωση έλαβε υπόψη της τη σύλληψη της ιδέας του σκηνοθέτη, την οποία αυτονόητα δεν προσπάθησε να περιορίσει. Ειδικά τη φετινή χρονιά, λόγω των μέτρων για την αποφυγή της διασποράς του κορωνοϊού, ζητήθηκε από τους συμμετέχοντες να φέρουν το δικό τους μεταφερόμενο μουσικό όργανο με γνώμονα την ασφάλεια και την υγεία τους, όπως επιβάλλεται από τις εξαιρετικές συνθήκες της πανδημίας.
- Περαιτέρω, η αναγραφή της ηλικίας, όπως ζητείται να περιλαμβάνεται στην αίτηση του ηθοποιού για τη συμμετοχή του στις ακροάσεις του Εθνικού Θεάτρου, είναι απόλυτα νόμιμη, διότι συνιστά δικαιολογημένη και όχι απαγορευμένη περίπτωση διάκρισης –λόγω ηλικίας–, η οποία επιτρέπεται κατά τα ισχύοντα (Κοινοτική Οδηγία 2000/78, ν. 4443/2016), διότι συντρέχουν οι παρακάτω προϋποθέσεις: α) η ηλικία συνιστά επαγγελματική απαίτηση λόγω της φύσεως της επαγγελματικής δραστηριότητας και του πλαισίου εντός του οποίου αυτή ασκείται, εν προκειμένω η ανάληψη θεατρικού ρόλου που απαιτείται για την αναβίβαση παράστασης στο Εθνικό Θέατρο, και β) η κατά τα παραπάνω επαγγελματική απαίτηση είναι ουσιαστική και καθοριστική για το είδος της δραστηριότητας και τους όρους άσκησης της, όπως η δραστηριότητα που ασκείται από το Εθνικό Θέατρο καταστατικά. Συνεπώς, και με δεδομένο ότι αμφότερες οι παραπάνω περιπτώσεις συντρέχουν εν προκειμένω, το αίτημα του Εθνικού Θεάτρου για την αναγραφή της ηλικίας δεν συνιστά απαγορευμένη διάκριση αλλά επιτρεπτή νόμιμη περίπτωση.
- Δεν τίθεται θέμα παραβίασης προσωπικών δεδομένων με τον ορισμό της ηλικιακής ομάδας στην ανακοίνωση μίας ακρόασης. Η αναγραφή της χρονολογίας γέννησης όσων συμμετέχουν δεν δημοσιοποιείται πουθενά, πέραν φυσικά των δύο σκηνοθετών και των καλλιτεχνικών τους συνεργατών. Περαιτέρω, στην ιστοσελίδα του Εθνικού Θεάτρου υπάρχει αναρτημένη η πολιτική προστασίας των προσωπικών δεδομένων που υπηρετεί και ισχύει στο Εθνικό Θέατρο, όπως ορίζεται στη σχετική νομοθεσία. Εξάλλου, τα στοιχεία προσωπικών δεδομένων που συλλέγονται από το βιογραφικό κατά την αίτηση, εξυπηρετούν αποκλειστικά και μόνο τον σκοπό της ανακοίνωσης

και χρησιμοποιούνται για τη συγκεκριμένη διαδικασία της συγκεκριμένης ακρόασης. Καμία περαιτέρω επεξεργασία τους μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας επιλογής των υποψηφίων δεν λαμβάνει χώρα από το Εθνικό Θέατρο, γεγονός που γνωστοποιείται στους ενδιαφερόμενους.

- Το Εθνικό Θέατρο προβαίνει στη διενέργεια όχι «μόνο δύο» ακροάσεων, αλλά δύο ακροάσεων για τις δύο καλοκαιρινές παραγωγές του, δηλαδή στην πραγματικότητα για το σύνολο των παραγωγών του κατά τη θερινή περίοδο.
- Το ηλικιακό όριο δεν θα μπορούσε ποτέ να ορίζεται ως κριτήριο με βάση το κόστος των αμοιβών (!), τη στιγμή που ο προϋπολογισμός της μισθοδοσίας των ηθοποιών του Εθνικού Θεάτρου καταρτίζεται με βάση τον μέσο όρο και πλέον της αμοιβής όλων των ηθοποιών του και όχι βέβαια το κατώτατο όριο που ορίζει η ΣΣΕ! Κατατίθεται, δε, και εγκρίνεται από τα αρμόδια κατά τον νόμο όργανα (ΔΣ, ΥΠΠΟΑ, ΥΠΟΙΚ) πολλούς μήνες ή ακόμη και έναν χρόνο πριν από το ημερολογιακό έτος, στο οποίο υλοποιείται ο καλλιτεχνικός προγραμματισμός. Επομένως, ο κωδικός προϋπολογισμού του Εθνικού Θεάτρου που προβλέπει το κόστος της μισθοδοσίας των ηθοποιών, αυτονόητα περιλαμβάνει όλα τα ύψη των μισθών. Μόνη «αγωνιώδης προσπάθεια» της διοίκησης του Εθνικού Θεάτρου είναι η συμμόρφωση και η μη υπέρβαση του προϋπολογισμού, όχι μόνον για λόγους δημοσιονομικής πειθαρχίας, αλλά κυρίως από σεβασμό στα χρήματα του ελληνικού λαού, ο οποίος είναι ο δανειστής μας και στον οποίο οφείλουμε ως αντυπαροχή τη θεατρική μας τέχνη και τη δημιουργία της.
- Σχετικά με την αναφορά σας στις «πελατειακές» και «διαπροσωπικές» σχέσεις που «δομούν τον θεσμό», όπως αναφέρετε, θα θέλαμε να υπενθυμίσουμε ότι από το «τιμόνι» του Εθνικού Θεάτρου έχουν περάσει δεκάδες διευθυντές, μέλη διοικητικών συμβουλίων, αναπληρωτές διευθυντές, καλλιτεχνικοί και διοικητικοί· τις παραστάσεις του έχουν σκηνοθετήσει, σκηνογραφήσει, χορογραφήσει, συνθέσει, φωτίσει, κ.λπ. εκατοντάδες καλλιτέχνες, σπουδαίες μορφές του πνεύματος· στις δε σκηνές του έχουν παίξει χιλιάδες ηθοποιοί, χωρίς να εξαιρούνται μέλη του ΔΣ σας. Είναι, συνεπώς, τουλάχιστον κρίμα η δουλειά όσων –πάρα πολλών– έχουν βρεθεί στην οικογένεια του Εθνικού Θεάτρου ή έχουν αναδειχθεί μέσα σε αυτό να καλύπτεται από ένα πέπλο αιτιάσεων περί αδιαφάνειας, απαξίας, διαπροσωπικών συναλλαγών, συμφερόντων, πελατειακών σχέσεων, κ.ο.κ. Είναι μέλη σας όσοι ηθοποιοί συνεργάζονται με το Εθνικό Θέατρο παίζοντας ή / και σκηνοθετώντας, και όχι κάποια άγνωστά σας άτομα με θολές διασυνδέσεις και πελατειακές συναλλαγές με το Εθνικό Θέατρο. Θα πρέπει να είναι σαφές σε κάθε μέλος του ΣΕΗ –και εσείς μπορείτε να συμβάλετε σε αυτό– ότι δεν υπάρχει κάποιο «σκοτεινό κέντρο» του Εθνικού Θεάτρου που διαχρονικά επιβάλλει στους εκάστοτε καλλιτεχνικούς διευθυντές του να επιβάλλουν στους σκηνοθέτες ποια / ποιον ηθοποιό θα πάρουν στις παραστάσεις τους και ποια / ποιον όχι! Όστε κάθε ηθοποιός μπορεί να προσέρχεται στο Εθνικό Θέατρο και στις ακροάσεις του απαλλαγμένος από τέτοιου είδους αποθαρρυντικές σκέψεις, με αυτοπεποίθηση και με τη σιγουριά ότι αντιμετωπίζεται με εκτίμηση και ισάξια με τους υπόλοιπους συναδέλφους του. —

- Κλείνοντας, θα θέλαμε να σημειώσετε ενδεικτικά κάποια στοιχεία από τα οποία και μόνον αποδεικνύεται η διαφάνεια, η δημοσιότητα και ο σεβασμός που το Εθνικό Θέατρο επιδεικνύει προς τον κάθε υποψήφιο ηθοποιό που επιθυμεί να λάβει μέρος στις ακροάσεις μέσα από μια αυστηρή, τυπική και πάγια διαδικασία στην οργάνωση και τη δομή της, όμοια προς όλους χωρίς εξαιρέσεις. Ειδικότερα: Όπως μπορείτε να διασταυρώσετε και με τα αγαπητά μέλη σας που έχουν συμμετάσχει στις ακροάσεις του Εθνικού Θεάτρου: α) όλοι όσοι καταθέτουν βιογραφικό σημείωμα λαμβάνουν απαντητικό μήνυμα ότι το βιογραφικό τους ελήφθη, β) σε περιπτώσεις που κάποιος υποψήφιος έχει επισυνάψει κατεστραμμένο αρχείο ή έχει παραλείψει να επισυνάψει όλα τα ζητούμενα (π.χ. φωτογραφίες), το αρμόδιο για την οργάνωση των ακροάσεων τμήμα (Γραφείο Σκηνης) επικοινωνεί με προσωπικό μήνυμα για την επαναποστολή του, γ) όλοι οι υποψήφιοι ειδοποιούνται σχετικά με το αν γίνονται δεκτοί ή όχι στην ακρόαση εντός των αναγραφόμενων ημερομηνιών που ορίζονται στις ανακοινώσεις, με προσωπικό μήνυμα και όχι με ομαδικές, απρόσωπες αποστολές. Με τον τρόπο αυτό διασφαλίζεται όχι μόνο ο προσήκων σεβασμός προς όλους τους συμμετέχοντες αλλά και η τήρηση των προσωπικών δεδομένων των διευθύνσεων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, δ) όσοι συμμετέχουν στις ακροάσεις ειδοποιούνται για το ραντεβού τους (ατομικό ή ομαδικό ανάλογα με τις ανάγκες ή τη φάση της ακρόασης) επίσης με προσωπικό μήνυμα με ελάχιστο χρόνο αναμονής. Συνοψίζοντας, οι ακροάσεις μας οργανώνονται με μεγάλη φροντίδα και αγάπη προς τους ηθοποιούς και θα θέλαμε πολύ να συνδράμουμε ώστε να αποτελέσουν οδηγό για τις λιγοστές ακροάσεις που διενεργούνται στο ελεύθερο θέατρο.

Τέλος, είναι αυτονόητο ότι στην κοινή μας προσπάθεια για τη διασφάλιση της σταθερής και υγιούς πορείας του ΘΕΑΤΡΟΥ εν γένει, οι διαχρονικοί και στενοί δεσμοί μεταξύ Εθνικού Θεάτρου και Σωματείου Ελλήνων Ηθοποιών συνιστούν εγγύηση επιτυχίας.

Με αμέριστη εκτίμηση προς εσάς και τα μέλη σας,

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού
Συμβουλίου

Η Καλλιτεχνική Διευθύντρια

Βασιλης Πουλιαντας

Έρι Κύργια